

Datum

2022-05-20

Vår referens

Ghazal Delafrouz

Utredningssekreterare

ghazal.delafrouz@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Inrättande av ungdomsråd för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden GYVF-2022-2175

Sammanfattning

Elever ska enligt skollagen ges inflytande över utbildningen och fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Barnkonventionen fastslår även barnets rätt att bli hörd i förfaranden som rör barnet. Samtidigt är skolan som organisation viktig för att bidra till en demokratisk skola och demokratiskt deltagande medborgare. Inrättandet av ett ungdomsråd för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden skapar möjligheter för att mötas i dialog kring demokrati och demokratiska processer och är en del i arbetet med att stärka elevers inflytande och fördjupa ungdomars kunskap om och delaktighet i de demokratiska processerna.

Förvaltningen lägger med nedanstående redovisning fram förslag om inrättande av ett ungdomsråd för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Förslag till beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden uppdrar åt förvaltningen att inrätta ett ungdomsråd enligt förelagt förslag.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse GVN 2022-05-27 Inrättande av ungdomsråd för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Beslutsplanering

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2022-05-27

Ärendet

Inrättandet av ett ungdomsråd för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden skapar möjlighet till att mötas i dialog kring demokrati och demokratiska processer och är en del i arbetet med att stärka elevers inflytande och fördjupa ungdomars kunskap om och delaktighet i de demokratiska processerna.

Förvaltningen lägger med följande redovisning fram förslag om inrättande av ett ungdomsråd för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Bakgrund

Elevinflytande och delaktighet

Elever ska enligt skollagen ges inflytande över utbildningen och fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen. Elevernas och deras sammanslutningars arbete med inflytandefrågor ska även i övrigt stödjas och underlättas. Barnkonventionen fastslår även barnets rätt att vid alla administrativa förfaranden som rör barnet särskilt beredas möjlighet att höras, antingen direkt eller genom en företrädare eller ett lämpligt organ, på ett sätt som är förenligt med nationella procedurregler.

Samtidigt är skolan som organisation viktig för att bidra till en demokratisk skola och demokratiskt deltagande medborgare. Enligt skollagen syftar utbildningen inom skolväsendet till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Arbetet med det demokratiska uppdraget ska, enligt Skolverkets *Deklaration för en stark demokrati* (2020-10-16), ske såväl i som utanför undervisningen och är såväl ett ansvar för hela skolans personal som ett ansvar som delas av alla delar i styrkedjan. Det demokratiska uppdraget kan beskrivas med hjälp av orden *om*, *genom* och *för*. Barn och elever ska lära *om* demokrati och mänskliga rättigheter, men även *genom* att grundläggande demokratiska värderingar och respekten för mänskliga rättigheter genomsyrar skolan. Det kan exempelvis handla om demokratiska arbetsformer. Målet, *för*, är att de ska utveckla förmågor för att som samhällsmedborgare kunna verka aktivt i demokratin.

Därtill framhålls i Malmö stads budget 2022 att ökad delaktighet ger ett tryggare Malmö och att elever från olika delar av staden ska ges bättre förutsättningar att mötas.

Elevenkät och befintliga former för elevinflytande i Malmö stads gymnasieskolor

I Malmö finns forum för samråd på alla kommunala gymnasieskolor men kan vara olika utformade. Elevföreträdare och övriga elever ska ges tillfälle att under skoltid behandla frågor av gemensamt intresse. Klassråd ska finnas i alla klasser i gymnasieskolan och på de flesta skolor finns även elevråd/elevkår/programråd. Vidare finns det i arbetsmiljölagen bestämmelser om elevskyddsombud som verkar för en bra arbetsmiljö på skolan.

I Malmö stad följs elevernas möjligheter till inflytande och deras upplevelse av sin skolgång upp i elevenkäter och i kvalitetsdialoger. Elevenkäten för Malmö stads gymnasieskola under perioden 2018–2022 visar att andelen positiva svar (stämmer helt/stämmer ganska bra) på frågan *Vi elever har inflytande över undervisningens innehåll* har gått från 40 till 46 procent, på frågan *På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter* har gått från 55 till 58 procent och på frågan *I min skola är vi elever med och påverkar vår skolmiljö* har gått från 54 till 66 procent.

Exempel från Malmö stad

Grundskoleförvaltningen inrättar ett centralt elevråd från och med vårterminen 2022. Det centrala elevrådet utgör en länk i elevernas inflytande mellan de lokala elevråden, förvaltningen och grundskolenämnden för att öka elevinflytandet i de övergripande och formella beslutsprocesserna i nämnd och förvaltning. För att ytterligare öka elevinflytandet inrättas även ett nyhetsbrev riktat till lokala elevråd och ett nytt ärendeslag till grundskolenämnden som kallas Elevrådsinitiativ.

Ett ungdomsråd för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Syftet med ett ungdomsråd är att utveckla kunskapen om demokratins processer, möjlighet till dialog och påverkan för unga i Malmö. Ett ungdomsråd kan utveckla att fler ungdomar intresserar sig för och förstår hur samhällets demokratiska processer fungerar, lokalt och nationellt, samt får insikter kring vad de har möjlighet att besluta om på lokal nivå och vilka begränsningar som finns. Ett ytterligare syfte är möta lokala politiker och tjänstepersoner i processen, som förebilder men även för att tillsammans ska kunna engagera och engageras. Inrättandet av ett ungdomsråd stärker barn- och elevperspektivet i nämndens arbete och blir en mötesplats för elever från olika delar av staden som får forum för att samarbeta, diskutera och driva gemensamma frågor i dialog med nämnden.

Möjligheten för elever att möta politiker och tjänsteperson i dialog kring demokrati, demokratiska processer och de frågor som engagerar och berör eleverna, innebär ett icke-formellt lärande där ungdomar kommer att kunna formulera sina egna frågor samt utöka sin egen kunskap om hur en formell påverkan kan genomföras. Genom detta forum skulle man kunna få stöd i argumentation och kunskap kring egna frågor för att kunna påverka i en demokratisk process.

Förslag till gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ungdomsråd

Ungdomsrådet föreslås utgöras av en representant från varje gymnasieskola och en representant från gymnasiesärskola som utses av skolans elevråd eller motsvarande elevorganisation. Ungdomsrådet föreslås sammanträda tre gånger per termin och sammanträda med gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens arbetsutskott vid behov eller enligt fastställda datum. Vidare föreslås nämndens ungdomsråd få en rådgivande funktion till nämnden där både ungdomsrådet och nämnden kan lyfta frågor som berör dem i frågor om utbildning och framtid.

Ansvariga

Maria Kärrman Avdelningschef

Anneli Schwartz Förvaltningschef